

Suomen Kennelliitto-
Finska Kennelklubben ry

Ryhmä: 1

FCI:n numero: 142
Hyväksytty: FCI 18.8.1965
SKL-FKK 2.9.1993

SLOVAKIANCUVAC (SLOVENSKY CUVAC) Slovakialainen rotu

1/6

FCI:N LUOKITUS:

Ryhmä 1 lammas- ja karjakoirat (paitsi sveitsinpaimenkoirat).

Alaryhmä 1 lammaskoirat.

Käyttökoetulosta ei vaadita.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Valkoisten vuoristokoirien alkuperä voidaan johtaa arktisesta sudesta, jonka jälkeläiset elivät ennen jääkautta ja jääkauden aikana Euroopan vuoristojäätikköjen reuna-alueilla. Näitä vuoristoja olivat Kaukasusvuorten pohjoisrinteet, Balkanin vuoristo (jossa erityisesti Rodope-vuoret), Karpaatit, Tatran vuoristo, Abbruzzien pohjoisrinteet, Keski-Euroopan Alpit ja myös Pyreneitten vuoristo. Näillä kylmillä ja sateisilla alueilla näitä vuoristokoiria on yhä jäljellä, kuten myös muita muinaisen eläimistön ja kasvillisuuden harvinaisuuksia, joista joitakin on ruotsalainen tutkija Wahlenberg löytänyt myös Skandinaviasta. Tällainen linkki Pohjolan ja Tatran välillä on mm. huzul-hevosrotu, joka on läheistä sukua pohjoiselle gudbranstal-hevoselle. Samantyyppinen sukulaisuus vallitsee slovakiancuvacin ja pommerinpaimenkoiran välillä.

Slovakiassa on alppikarjataloudella erittäin vanhat perinteet. Slovakiancuvacit, vuoristolampaat, huzul-hevoset ja muut vuoriston tyypilliset kotieläimet olivat se perusta, jolle paimenasukkaiden karjanpito vuoristoniittyjen seuduilla rakentui. Slovakian vuorten asukkaat olivat vapaata kansaa eivätkä he eläneet maaorjuudessa.

Pohjoismainen Kennelunioni
Dansk Kennel Klub
Hundarektarfélag Islands
Norsk Kennel Klub
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben
Svenska Kennelklubben

He suojelivat oma-aloitteisesti kansansa raja-alueita ja suorittivat veronsakin vain lampaanmaitojuustona. Näitten ns. vallakkien yhteiskuntamuotoa nimitettiin "vallakkien liitoksi" (valassky opasek). Tässä "vuoristopaimen - sotilas"-järjestelmässä asianosaiset suorittivat palvelustaan vuoristorinteillä apunaan tyypilliset koiransa, tatalaiset vahtikoirat. Nämä koirat olivat hyviä suojelijoita, vartijoita, seuralaisia ja oppaita sekä myös lammaslaumojen paimenia. Ne paimensivat myös nautalaumoja, jopa kalkkunaparvia ja muita kotieläimiä sekä vartioivat erilaisia kohteita. Sittemmin karjamajoilla juustoa ja muita tuotteita ostamassa käyneet lomailijat ja turistit ihastuivat valkoisiin, tiheäturkkisiin pentuihin ja veivät niitä mukaansa palatessaan asutuskeskuksiin. Siellä näistä koirista tuli ylellisyysrotu harvinaisen ulkonäkönsä vuoksi.

Tatra-vuoriston Puolan puolella, jossa on samantyyppinen vuoristokoirarotu, vahvimpia yksilöitä kutsutaan liptovilaisiksi; Liptov on eräs Slovakian alue. Täten rodun slovakialainen alkuperä ilmenee siellä kutsumanimestäkin, jonka avulla on voitu saada selville näitten valkoisten paimenkoirien juuret.

Professori Antonin Hruza piti yli 30 vuotta (n. vv. 1930 - 1960) slovakiancuvacin kantakirjaa Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa. Siitosmateriaalia hankittiin Liptovska Luznan, Kokavan ja Vychodna v Tatrach'n alueilta ja Rachovosta Karpaateilta. Ensimmäinen kennel oli nimeltään "Ze zlate studny" (Kultakaivon) ja sen kotipaikka oli Svitavy, Brnosta pohjoiseen. Karpaateilla ensimmäinen kennel oli nimeltään z Hoverly. Nykyisin (v. 1965) kasvattajayhdistys yhdessä Bratislavan keskusjärjestön kanssa hoitaa rekisteröinnit sekä järjestää näyttelyjä, tarkastuksia ja kilpailuja koko entisen Tsekkoslovakian alueella. Vanhoja alkuperäisiä jalostuslinjoja on saatu mm. seuraavilta paikkakunnilta: Liptovské Hole, Velky Choc, Zako-pane, Martin, Jedlova ja Jeseniky.

Levinneimpiä linjoja ovat Topas, Uran Simba, Hrdos, Ibro, Cuvo, Bundas, Dinar, Samko, Bojar ja Olaf.

Slovakiancuvac on geneettisesti puhtaan valkoinen vuoristokoira, jolla on musta kirsu. Pieni osuus on kellertäviä koiria, joilla on ruskea kirsu ja vaaleammat silmät. Näiden geneettisten tyyppien yhdistelmissä ensimmäinen tyyppi on vallitseva, mutta varmasti koko värieroasteikko silmien, silmäluomien, kirsun, huulien ja limakalvojen pigmentissä periytyy. Tarkan jalostusvalinnan avulla kasvattajat ovat saaneet aikaan rotumääritelmän mukaisen tyypin ja pystyneet vakiinnuttamaan sen. Nykyisin sellaisia yhdistyksen jäseniä, joilla on jalostuskoiria ja kenneleitä, on noin 200. Rekisteröityjä, eläviä koiria on noin 800 (v. 1965). Laadultaan slovakiancuvacin jalostus perustuu kansainvälisten näyttelyjen (Praha, Brno, Liberec, Bratislava, Leipzig) arvosteluihin ja vahvaan ulkomaiseen kilpailuun.

YLEISVAIKUTELMA: Slovakiancuvac on tyypillinen vuoristokoira. Sillä on tiivis rakenne, komea olemus ja tiheä, valkoinen karvapeite. Sillä on voimakas luusto, eloisa luonne ja se on valpas, rohkea ja älykäs.

Jo vuosisatojen ajan rotu on sopeutunut hyvin Slovakian vuoristojen, etupäässä Tatran, ankaraan ilmastoon.

Sen runko on suunnilleen suorakaiteen muotoinen ja sillä on vahvat, melko korkeat raajat. Rodun nimi (cuvac) johtuu sen valppaudesta ja vartioimishalusta, sillä slovakialainen sana "cuvat" merkitsee "kuunnella". Rotua on kautta aikojen käytetty Slovakian vuoristossa paimen- ja työkoirana, omaisuuden ja rajaseutujen vartijana. Se on rajattoman uskollinen ja rohkea, aina valpas ja valmis vastustamaan petoeläimiä, jopa karhua tai sutta. Sen tulee perinteisesti olla valkoinen, jotta se erotuisi yöllä petoeläimistä.

PÄÄ:

Kallo: Kallo on vahva ja pitkänomainen. Takaraivo on leveä. Leveähkössä otsassa on taaksepäin johtava uurre. Kulmakaaret ovat hieman vinossa sivuille päin. Päälaki on litteä ja erottuu selvästi ryhdikkästä, vahvasta niskasta. Päälaen profiili on hieman kaareva eikä suora kuten kuononselkä.

Otsapenger: Kohtuullisen selvä.

Kirsu: Musta, varsinkin kesällä.

Kuono: Kuonon sivukuva on suora ja se on noin puolet pään pituudesta. Se on suhteellisen leveä, mutta kapenee kohtuullisesti kärkeä kohti. Kuono on voimakas, keskipitkä ja tylppä.

Huulet: Huulet ja suupielet ovat tiiviit. Mustat limakalvot muodostavat tiiviin, ei riippuvan reunuksen suun ympärille. Huulet ovat keskipaksut. Kitalaki on musta.

Leuat / hampaat: Leuat ovat vahvat. Täydellinen leikkaava purenta.

Silmät: Tummanruskeat, soikeat ja vaakasuorassa asennossa. Silmäluomet ovat mustat ja tiiviit. Vilkkuluomet ovat tummat, minkä johdosta silmät ovat ilmeikkäät.

Korvat: Korkealle kiinnittyneet, tyvestään liikkuvat, kohtuullisen pitkät, eteenpäin taittuneet ja pään myötäiset. Korva on puolesta välistä hienon karvan peittämä. Levossa korvan pyöristynyt kärki ulottuu suupieleen.

KAULA: Suora-asentoinen, mutta valppaana ollessaan koira kantaa sen korkealla. Kaula on yhtä pitkä kuin pää. Kaula on uroksilla erittäin vahva, ja siinä on kaunis kaulus. Ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO:

Selkä: Suora, keskipitkä ja vahva.

Lanne: Lanneosa melko kaareutunut, lanne liittyy hyvin kohtalaisen pitkään ja erittäin vahvaan lantioon.

Rintakehä: Rinta on leveä. Rintalastan kärki on samalla korkeudella kuin olkanivel. Rintakehä muodostuu hyvin kaareutuneista kylkiluista. Rintalasta ulottuu kyynärpäiden alapuolelle, mutta sijaitsee säkäkorkeuden puolivälin yläpuolella.

Rintakehän pituus on yli puolet koko rungon pituudesta ja leveys neljännes säkäkorkeudesta. Kylkiluut ovat taaksepäin kaartuneet ja hyvin kupeisiin liittyvät.

Alalinja ja vatsa: Vatsa ja kupeet kohtalaisen ylösvetäytyneet.

HÄNTÄ: Alas kiinnittynyt, lepotilassa alaspäin riippuva ja kintereeseen ulottuva. Häntä on sikarinmuotoinen ja suora. Kärki ei kiertyvä. Liikkeessä häntä kaartuu lanteen yläpuolelle.

RAAJAT

ETURAAJAT:

Suora-asentoiset ja pylväsmäiset. Olkavarren ja kyynärpään välinen kulmaus on selvä. Kokonaisuudessaan raajat ovat melko korkeat, etenkin uroksilla.

Lavat: Lapa on jyrkkä ja pitkä, olkavarsi lihaksikas ja tiivis, viisto kyynärpäähän nähden.

Kyynärvarret: Kyynärvarsi on pystysuora, vahva, lihaksikas ja pitkä.

Välikämmenet: Välikämmen on lyhyt, voimakas ja melko joustava.

Ranteet: Ranne on vahvaluinen ja luja.

Etukäpälät: Vahvat, pyöreät ja tiiviit. Vahvat varpaat ja kynnet. Käpälä on tiiviisti kaartunut ja pyöristynyt sekä voimakkaasti karvoittunut. Päkiät ovat paksut ja mustat.

TAKARAAJAT:

Takaosa ja reisi muodostavat yhdessä lihaksikkaan, riittävän pitkänomaisen ja huomattavan leveän kokonaisuuden.

Polvet: Lihaksikkaat ja hyvin kulmautuneet.

Sääret: Viistot ja vahvat, pohje lihaksikas.

Kintereet: Kinner on vahva ja tylppäkulmainen, melko matalalla sijaitseva, mutta selväpiirteinen ja leveä. Välijalka on lyhyehkö, vahva ja pystysuora ja liittyvä kaavamattomasti kintereeseen. Kannukset eivät toivottavat.

Takakäpälät: Takaraajan käpälät ovat hieman pitemmät kuin etukäpälät, muutoin samanmuotoiset, mutta varpaat ovat hieman vahvemmat ja asennoltaan suuremmat kuin etukäpälässä.

LIIKKEET: Voimakkaasta rakenteestaan huolimatta slovakiancuvacin liikkeet ovat hämmästyttävän kevyet, ketterät ja nopeat kaikenlaisessa maastossa ja olosuhteissa. Se liikkuu mieluiten ravaten.

NAHKA: Rungossa väljä, muualla tiivis. Iho on ruusunpunainen, mustaa vain silmien ympärillä, kirsussa ja huulissa, missä se yhtyy mustaan limakalvoon. Päkiät ovat myös mustat.

KARVAPEITE:

KARVA: Päättä ja raajoja lukuun ottamatta peitinkarva on tiheää ja pitkää. Selässä ei ole jakausta, ei hapsuja hännässä eikä takaosassa. Uroksilla on tuuhea kaulus. Päässä ja raajoissa karvapeite on lyhyttä ja ihonmyötäistä, raajojen takaosassa hieman pitempää. Korvien tyvestä karvapeite pitenee liittyen kaulukseen. Peitinkarva peittää täysin pohjavillan. Se on 5 - 15 cm:n pituista, kaulurin kohdalla tuuheinta, muualla kohtalaisen laineikasta muodostaen selässä useita toisissaan kiinni olevia, poikittaisia laineita. Yksittäiset laineet ja avonainen karvapeite eivät ole toivottuja. Vaatimuksena on tasaisen laineikas karvapeite. Pohjavilla on hienoa ja tiheää, pituudeltaan 1/2 - 2/3 peitinkarvan pituudesta. Kesäisin pohjavilla irtoaa ja karvapeite muuttuu ohuemmaksi, mutta peitinkarvan laineikkuuden ansiosta se säilyttää ilmavuutensa läpi vuoden eikä kesälläkään muodosta jakausta selkään.

VÄRI: Valkoinen. Kellertävä vivahde korvien tyvessä on sallittu, mutta ei toivottu. Selviä keltaisia laikkuja ei sallita.

KOKO JA PAINO:

Säkäkorkeus: Urokset 62 - 70 cm

Nartut 59 - 65 cm.

Paino: Urokset 36 - 44 kg

Nartut 31 - 37 kg

MITAT:**Urokset****Nartut**

Pään pituus	25 - 28 cm	23 - 26 cm
Kallon pituus	13 - 15 cm	12 - 14 cm
Kuonon pituus	12 - 14 cm	11 - 13 cm
Rintalastan korkeus	33 - 37 cm	30 - 35 cm
Rintakehän syvyys	30 - 34 cm	25 - 30 cm
Rungon pituus	69 - 76 cm	60 - 72 cm
Rintakehän pituus	40 - 47 cm	37 - 44 cm
Rinnanympärys lapojen takaa	70 - 83 cm	68 - 72 cm
Rinnanympärys viimeisen kylkiluun kohdalla	60 - 70 cm	56 - 65 cm
Kulmaukset:		
Lapakulma	107°	
Olkavarren kulma	145°	
Lantion kulma	90°	
Polvikulma	110°	

VIRHEET:

Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

- Tasapurenta, epätäydellinen hampaisto
- Löysät huulet
- Epäsymmetrinen korvien asento
- Litteä ja riittämättömän syvä rintakehä
- Epäsymmetrinen häntä
- Karhunkäpälät
- Takakannukset
- Liian sileä karvapeite, hapsuinen tai täysin kihara karvapeite
- Vatsan, kupeiden ja sukupuolielinten heikko karvoitus
- Riisi- ja penikkataudin merkit
- Erittäin hermostunut, epätasapainoinen luonne

HYLKÄÄVÄT VIRHEET:

- Vihaisuus tai liiallinen arkuus
- Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen
- Ruusunpunaiset laikut kirsussa, huulissa tai silmäluomissa
- Vaaleat silmät
- Keltaiset laikut karvapeitteessä

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.